

BÁO CÁO

Thẩm tra Báo cáo công tác năm 2022 và nhiệm vụ trọng tâm năm 2023 của Tòa án nhân dân tỉnh

Thực hiện phân công của Thường trực HĐND tỉnh về việc thẩm tra các báo cáo, dự thảo nghị quyết trình Kỳ họp thứ 4 HĐND tỉnh Khóa XII, Ban Pháp chế đã chủ trì phối hợp với các Ban của HĐND tỉnh và các đơn vị liên quan tổ chức họp thẩm tra Báo cáo số 90/BC-TA ngày 07/11/2022 của Tòa án nhân dân tỉnh (TAND tỉnh) về công tác năm 2022 và nhiệm vụ trọng tâm năm 2022. Ban Pháp chế báo cáo kết quả như sau:

I. VỀ THỰC HIỆN CÔNG TÁC NĂM 2022

Ban Pháp chế thống nhất với đánh giá của TAND tỉnh về kết quả thực hiện công tác năm 2022 với những nội dung chính như sau:

1. Công tác chỉ đạo, tổ chức triển khai thực hiện nhiệm vụ

Năm 2022, Ban cán sự Đảng TAND tỉnh đã lãnh đạo, chỉ đạo TAND hai cấp tập trung thực hiện tốt các nhiệm vụ công tác chuyên môn, công tác xây dựng Đảng¹; triển khai các giải pháp về quản lý, điều hành công tác xét xử các vụ án; phối hợp tốt với các cơ quan tiến hành tố tụng (Công an, Viện kiểm sát) để đẩy nhanh tiến độ điều tra, truy tố, xét xử các vụ án thuộc diện Ban Thường vụ, Thường trực Tỉnh ủy theo dõi, chỉ đạo; nâng cao chất lượng tranh tụng, xét xử tại phiên tòa theo tinh thần cải cách tư pháp, góp phần giữ vững an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội tại địa phương.

2. Công tác giải quyết, xét xử các loại án

Từ 01/01/2022 đến 28/10/2022 TAND hai cấp đã thụ lý 1.965 vụ, việc²; trong đó, đã giải quyết 1.372 vụ, việc đạt 70% trong kỳ báo cáo HĐND tỉnh và đạt 95% trong kỳ báo cáo của ngành (*giảm 191 vụ, việc phải giải quyết so với cùng kỳ năm 2021*). Số bản án, quyết định bị hủy, sửa trên tổng số án đã giải quyết chiếm 0,47% tăng 0,33% so với năm 2021³. Các vụ, việc còn lại đang giải quyết trong hạn luật định.

Trong giải quyết án hình sự không có trường hợp kết án bị oan, sai, không bỏ lọt tội phạm; hình phạt Tòa án áp dụng đối với các bị cáo cơ bản phù hợp với tính chất, mức độ nguy hiểm của hành vi phạm tội. Một số vụ án có tính chất

¹ Nghị quyết số 09-NQ/BCS, ngày 20/01/2022 về lãnh đạo, chỉ đạo việc triển khai thực hiện nhiệm vụ trọng tâm công tác Tòa án năm 2022; Chương trình số 24/CTr-BCSD, ngày 23/02/2022 về trọng tâm cải cách tư pháp năm 2022 để triển khai thực hiện trong TAND hai cấp.

² Hình sự: 437 vụ (sơ thẩm 351 vụ; phúc thẩm 86 vụ); Dân sự, Hôn nhân và gia đình, Lao động, KDTM...1.528 vụ.

³ Năm 2021 tỷ lệ án hủy, sửa chiếm 0,14%. Tỷ lệ án bị hủy, sửa không vượt quá 1,5% quy định của TAND tối cao.

ng nghiêm trọng, phức tạp dư luận xã hội quan tâm được đưa ra xét xử kịp thời. Các quyết định thi hành án hình sự được ban hành kịp thời, đúng quy định; các trường hợp hoãn, tạm đình chỉ chấp hành hình phạt tù và giảm án, tha tù trước thời hạn được thực hiện đúng quy định.

Trong giải quyết án dân sự, hôn nhân và gia đình, hành chính, kinh doanh thương mại, lao động công tác hòa giải được quan tâm và đạt nhiều kết quả. Tỷ lệ hòa giải thành đối với các tranh chấp dân sự, kinh doanh thương mại, hôn nhân gia đình đạt 71%.

Nhằm nâng cao chất giải quyết các vụ án, năm 2022 TAND tỉnh đã tổ chức kiểm tra 2.088 hồ sơ các loại án, 533 hồ sơ thi hành án hình sự của 08/10 đơn vị TAND cấp huyện. Qua công tác kiểm tra đã phát hiện, chấn chỉnh kịp thời những sai sót trong việc áp dụng pháp luật của các đơn vị, đảm bảo 100% các bản án có hiệu lực pháp luật đều ra quyết định thi hành án.

3. Thực hiện công tác cải cách tư pháp

Trong năm TAND hai cấp đã tổ chức 20 phiên tòa trực tuyến⁴; 10 phiên tòa xét xử lưu động⁵; 83 phiên tòa rút kinh nghiệm⁶. Công bố 1.333 bản án, quyết định có hiệu lực pháp luật trên Cổng thông tin điện tử TAND theo quy định. Chất lượng hoạt động xét xử theo tinh thần cải cách tư pháp ngày càng được nâng cao; hoạt động của Hội thẩm nhân dân đảm bảo đúng quy định trên nguyên tắc độc lập xét xử và tuân theo pháp luật. Tổ chức bộ máy được củng cố kiện toàn; cơ sở vật chất được quan tâm đầu tư mua sắm, đảm bảo phục vụ tốt nhiệm vụ của ngành.

Hoạt động xét xử đã được tổ chức bằng nhiều hình thức đã tiết kiệm thời gian, kinh phí cho người tham gia tố tụng; nâng cao ý thức trách nhiệm của Thẩm phán, Hội thẩm nhân dân, Thư ký Tòa án, Kiểm sát viên trong việc tuân theo pháp luật, trình tự tố tụng, xét xử vụ án; góp phần tuyên truyền, nâng cao ý thức pháp luật và tinh thần đấu tranh phòng, chống tội phạm trong Nhân dân.

4. Công tác tiếp công dân và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo

TAND hai cấp đã làm tốt công tác tiếp công dân và giải quyết đơn khiếu nại, tố cáo. Tất cả đơn thư gửi đến Tòa án đều được tiếp nhận, phân loại và xử lý theo quy định⁷. Công tác tiếp công dân luôn được lãnh đạo các đơn vị quan tâm chỉ đạo thực hiện tốt; việc tiếp công dân thường xuyên, đột xuất, định kỳ được thực hiện nghiêm túc, lập sổ tiếp công dân theo đúng quy định; lịch tiếp công

⁴ Tòa án tỉnh 04 phiên hình sự, 02 phiên hành chính; TAND cấp huyện 12 phiên hình sự, 01 phiên kinh doanh thương mại, 01 phiên hành chính.

⁵ Các vụ án xét xử lưu động chủ yếu là tội phạm liên quan đến ma túy, lâm luật, giết người. Riêng TAND tỉnh xét xử 03 vụ án lưu động về tội giết người (02 vụ xét xử tại Nhà văn hóa huyện Đắk Tô, 01 vụ xét xử tại UBND xã ĐắkBla).

⁶ Cấp tỉnh 13 phiên, cấp huyện 70 phiên.

⁷ Tòa án nhân dân hai cấp thụ lý 38 đơn khiếu nại, tố cáo (trong đó khiếu nại thuộc thẩm quyền 22 đơn, khiếu nại không thuộc thẩm quyền 07 đơn; tố cáo thuộc thẩm quyền 01 đơn đang giải quyết, tố cáo không thuộc thẩm quyền 08 đơn).

dân được công khai tại phòng tiếp công dân, công bố trên trang thông tin điện tử của Tòa án.

5. Về hạn chế, khuyết điểm

Ban cơ bản thống nhất với đánh giá của TAND tỉnh tại báo cáo số 90/BC-TA. Tuy nhiên, qua công tác giám sát và kiến nghị của các cơ quan có thẩm quyền, Ban nhận thấy trong công tác xét xử các vụ án hình sự còn có mặt hạn chế, thiếu sót là:

- Tỷ lệ án hủy, sửa do lỗi chủ quan của Thẩm phán còn xảy ra, tuy không vượt quá quy định của ngành nhưng tăng hơn so với cùng kỳ năm 2021⁸. Trong giải quyết án dân sự, hôn nhân gia đình một số quyết định, bản án còn vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng, ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của các đương sự⁹.

- Việc lập hồ sơ tài liệu các vụ án hình sự chưa chặt chẽ; một số tài liệu trong hồ sơ còn tẩy, xóa, thiếu thông tin hoặc thiếu các văn bản tố tụng có liên quan¹⁰.

II. VỀ PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ NĂM 2023

Ban Pháp chế thống nhất với phương hướng, nhiệm vụ năm 2023 như báo cáo của TAND tỉnh. Đề nghị TAND tỉnh quan tâm chỉ đạo thực hiện tốt một số nội dung sau:

1. Tăng cường trách nhiệm của người đứng đầu; phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tiến hành tố tụng và các cơ quan có liên quan trong quá trình giải quyết các loại vụ án. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ; hiệu quả việc thực hiện cải cách hành chính tư pháp; tỷ lệ giải quyết các loại án, các vụ việc đảm bảo đạt và vượt chỉ tiêu được giao.

2. Thực hiện chặt chẽ các thủ tục tố tụng, các biện pháp thu thập chứng cứ, xây dựng và hoàn thiện hồ sơ các vụ, việc để đưa ra giải quyết, xét xử đảm bảo đúng quy định của pháp luật.

3. Kịp thời khắc phục những hạn chế, thiếu sót, khuyết điểm đã được chỉ ra trong Báo cáo kết quả giám sát¹¹, báo cáo thẩm tra này và những nội dung đã được Viện Kiểm sát kiến nghị; đồng thời, đề ra các giải pháp chủ động phòng ngừa các vi phạm có dấu hiệu tham nhũng, tiêu cực trong hoạt động của Tòa án.

⁸ Tăng 0,33% (3,5 vụ) so với cùng kỳ năm 2021.

⁹ Theo báo cáo số 550/BC-VKS ngày 09/11/2022 của Viện Kiểm sát nhân dân tỉnh: Qua kiểm sát phát hiện 24 quyết định, bản án có vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng, ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của các đương sự (vi phạm Điều 68, 73 BLTTDS); Không tiến hành định giá tài sản theo quy định tại điểm b, khoản 3 Điều 104 BLTTDS; không xác định lỗi của các đương sự; áp dụng không đầy đủ các căn cứ pháp luật khi giải quyết vụ án; không xem xét đánh giá chứng cứ toàn diện, đầy đủ; chậm gửi bản án, quyết định; Toà án chậm gửi quyết định tạm đình chỉ giải quyết vụ án dân sự; chậm gửi quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự; Chánh án Toà án nhân dân huyện Sa Thầy đã vi phạm thủ tục tố tụng nghiêm trọng trong việc giải quyết vụ án “Tranh chấp lỗi đi chung”.

¹⁰ Nội dung cụ thể đã được nêu tại báo cáo kết quả giám sát số 37/BC-BPC ngày 21/10/2022 của Ban Pháp chế HĐND tỉnh về giám sát công tác xét xử của Tòa án nhân dân hai cấp trên địa bàn tỉnh.

¹¹ Báo cáo số 37/BC-BPC ngày 21/10/2022 của Ban Pháp chế HĐND tỉnh.

4. Đẩy nhanh tiến độ xét xử các vụ án nổi cộm, trọng điểm, phức tạp mà dư luận xã hội quan tâm, nhất là các vụ án kinh tế, tham nhũng, tiêu cực, quản lý đất đai, quản lý bảo vệ rừng, ma túy...

5. Tăng cường công tác xét xử lưu động; tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm theo chỉ tiêu đề ra để nâng cao chất lượng giải quyết các loại án cũng như chuyên môn, nghiệp vụ của Thẩm phán, Hội thẩm nhân dân, Thư ký Tòa án; thực hiện tốt các phiên tòa xét xử trực tuyến theo hướng dẫn của TAND tối cao và Nghị quyết số 33/2021/QH15 của Quốc hội; triển khai áp dụng phần mềm Trợ lý ảo cho Thẩm phán theo Kế hoạch 49/KH-TANDTC ngày 15/3/2022 của TANDTC.

6. Tăng cường công tác hòa giải và đối thoại tại Tòa án nhằm nâng cao hiệu quả giải quyết các vụ án dân sự, hành chính bằng thỏa thuận của các bên.

7. Thực hiện tốt công tác phối hợp theo dõi, giám sát, giáo dục người chấp hành án án treo, cải tạo không giam giữ; người được hoãn chấp hành hình phạt tù, tha tù trước thời hạn tại địa phương.

III. VỀ KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT CỦA TAND TỈNH

- Đề nghị chính quyền địa phương tiếp tục tạo điều kiện hỗ trợ về mặt kinh phí cho Đoàn Hội thẩm nhân dân TAND thực hiện nhiệm vụ cũng như hoạt động của Hội thẩm, công tác xét xử lưu động, công tác tổ chức phiên tòa trực tuyến của đơn vị và sự phối hợp giữa Tòa án và các cơ quan, ban ngành liên quan trên địa bàn.

Ban Pháp chế thống nhất theo kiến nghị của TAND tỉnh và đề nghị TAND 2 cấp lập tờ trình cụ thể, trình cấp có thẩm quyền xem xét, quyết định.

Ban Pháp chế kính trình HĐND tỉnh Khóa XII, Kỳ họp thứ 4 xem xét./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh (Báo cáo);
- Ủy ban nhân dân tỉnh;
- Tòa án nhân dân tỉnh;
- Các Ban của HĐND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Văn phòng Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh;
- Lưu: VT, CTHD.

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Trần Bá Tuấn